

CELSI

NEWIN – Negotiating Wage (In)equality

Porovnanie krajín

Workshop meeting with social partners Bratislava 24.5.2015

www.celsi.sk

CENTRAL
EUROPEAN
LABOUR
STUDIES
INSTITUTE

Partneri:

- Taliansko

- Holandsko

- UK

**University of
Leicester**

- Nemecko

IAT

Institut für Arbeitsforschung und Transfer e.V.

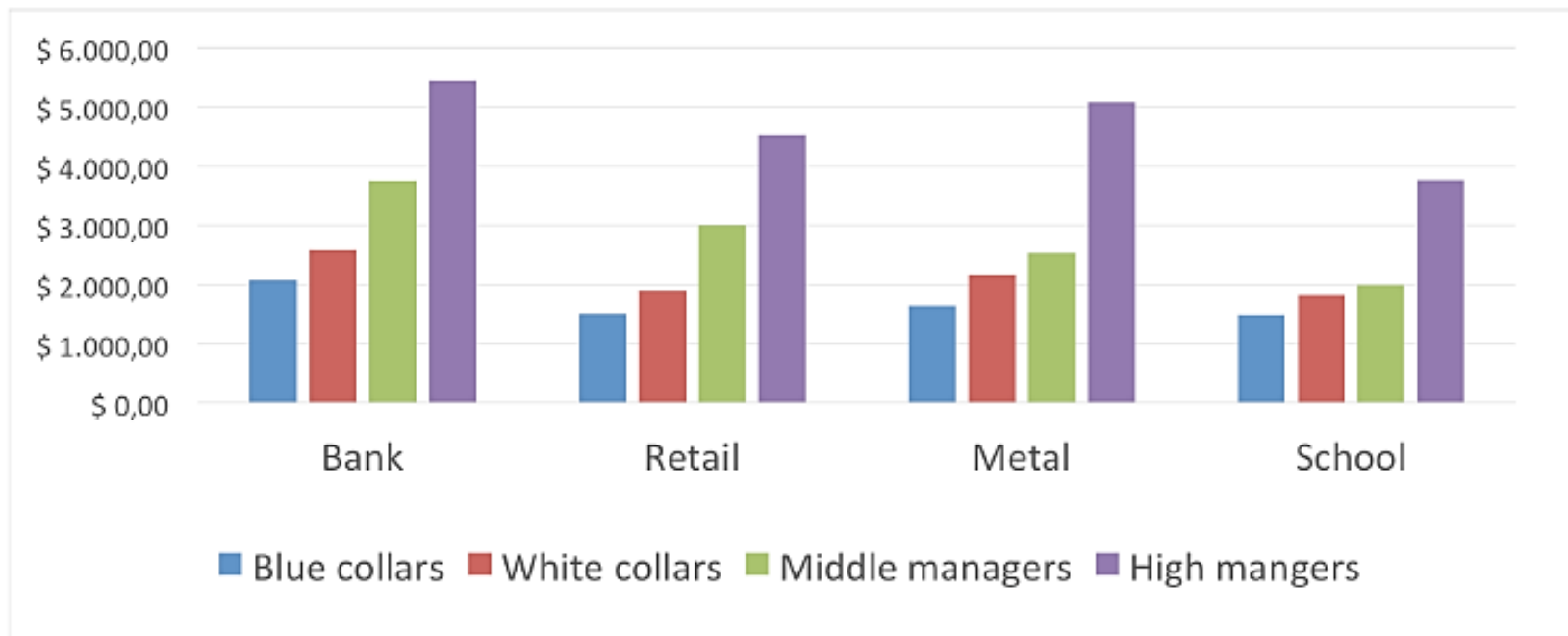
Taliansko

NEROVNOSTI V ODMEŇOVANÍ

- považované za prirodzený dôsledok
- platy určované na sektorovej úrovni → odzrkadľujú kompetitívny charakter rôznych odvetví
- odbory: snaha o rozširovanie pokrytia kolektívnych zmlúv aj na outsourcing a subcontracting
- hypotéza: „vyrovnávajúci“ efekt tripartitných ekonomických politík a finančnej krízy

Taliansko:

Contractual wages (2015)

Taliansko:

Veritkálne rozdiely v odmeňovaní

- nízko-kvalifikovaní zamestnanci vz. stredný manažment: najväčšie nerovnosti v **malobchode** (stredný manažment zarába o 100% viac než nízko-kvalifikovaní zamestnanci)
- nízko-kvalifikovaní zamestnanci vz. vysoký manažment: najväčšie nerovnosti v **strojárstve** (metal) a v **malobchode** (vysoký manažment zarába o 200% viac než nízko-kvalifikovaní zamestnanci)
- zníženie rozdielov v sektoroch = dôsledok aktivity sociálnych partnerov

Regionálne rozdiely v odmeňovaní

- limitované, vďaka sektorovým kolektívnym zmluvám; najnižšie mzdy na juhu (nižšie pokrytie kolektívnymi zmluvami na úrovni firiem ako na severe)

Holandsko:

- vysoko organizovaný, neo-korporatívny systém, kde odbory a zamestnávateľské zväzy hrajú kľúčovú úlohu
- vysoké pokrytie KZ (80%), vysoko regulované systémy ohodnocovania → relatívne malé rozdiely medzi firmami

NEROVNOSTI V ODMEŇOVANÍ

- tradične silná koordinácia miezd a mzdového nárastu medzi odvetviami; malé rozdiely v kolektívnom mzdovom náraste medzi sektormi

Holandsko:

Legal hourly minimum wages by age, 1 January 2016

Age	36 hour per week	38 hour per week	40 hour per week
23 and older	€ 9,78	€ 9,26	€ 8,80
22 year	€ 8,31	€ 7,87	€ 7,48
21 year	€ 7,09	€ 6,72	€ 6,38
20 year	€ 6,02	€ 5,70	€ 5,41
19 year	€ 5,14	€ 4,87	€ 4,62
18 year	€ 4,45	€ 4,22	€ 4,01
17 year	€ 3,87	€ 3,66	€ 3,48
16 year	€ 3,38	€ 3,20	€ 3,04
15 year	€ 2,94	€ 2,78	€ 2,64

Source: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/minimumloon/vraag-en-antwoord/hoe-hoog-is-het-minimumloon-per-uur>

Holandsko:

NEROVNOSTI V ODMEŇOVANÍ

- sektor s najmenšími rozdielmi v odmeňovaní: školstvo (výkonnostný bonus do 15%, bonus 1200€ pre nižšie príjmové kategórie)
- sektor s najväčšími rozdielmi: maloobchod (najväčšie rozdiely spomedzi sektorov medzi 9 a 2 decilom; malá regulácia v oblasti odmien)
- bankový sektor: najprepracovanejšie regulácie v oblasti odmeňovania, ale pomerne nerovný sektor v ich pravidlách a predpisoch
 - Odbory: max. pomer 1:20 (najnižšie vs. najvyššie mzdy)

Table 7: Equality-index, based on comparative content analysis of collective agreements (1 = fostering equality; -1 = fostering inequality effect)

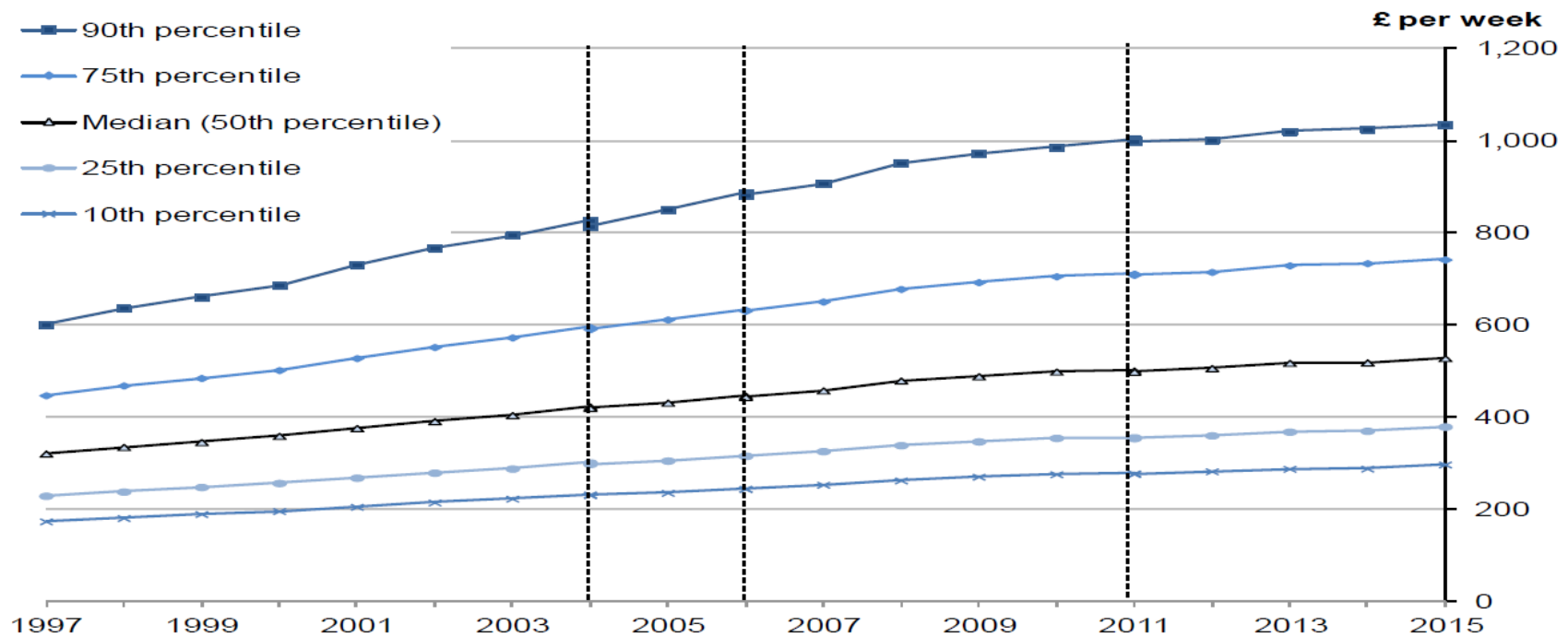
Topic	Metal		Supermarkets		Banking		Education	
	Organisations	Workers groups	Organisations	Workers groups	Organisations	Workers groups	Organisations	Workers groups
1.								
Collective wage increases	1		1		1	0.5	1	1
2.								
Range of salaries					1		1	
3.								
Opening clauses allowing for <i>higher</i> wages	-1		-1		-1		1	
Opening clauses allowing for <i>lower</i> wages	1		1		1		1	
4. Payment principles								
Job classification system	0.5		0.5		0.5		0.5	
Years of experience	1		0.5		1		1	
Age				-1				
Profit sharing								
Individual performance related pay					1		1	
Other payment principles	1				1		1	
5.								
Inclusion of flexible employment and work contracts								
TOTAL UNWEIGHTED	3.5	0	2	-1	5.5	0.5	7.5	1

UK

- mzdy nie sú regulované v rámci/prostredníctvom kolektívneho vyjednávania → prekvapivo dôležitá úloha vládnych politík
 - nárast politického záujmu o túto tému po roku 2008
- úloha iných aktérov ako soc. partnerov: High Pay Commission, Low Pay Commission, + rôzne kampane

UK

Distribution of full-time gross weekly earnings, UK, April 1997 to 2015

UK

NEROVNOSTI V ODMEŇOVANÍ

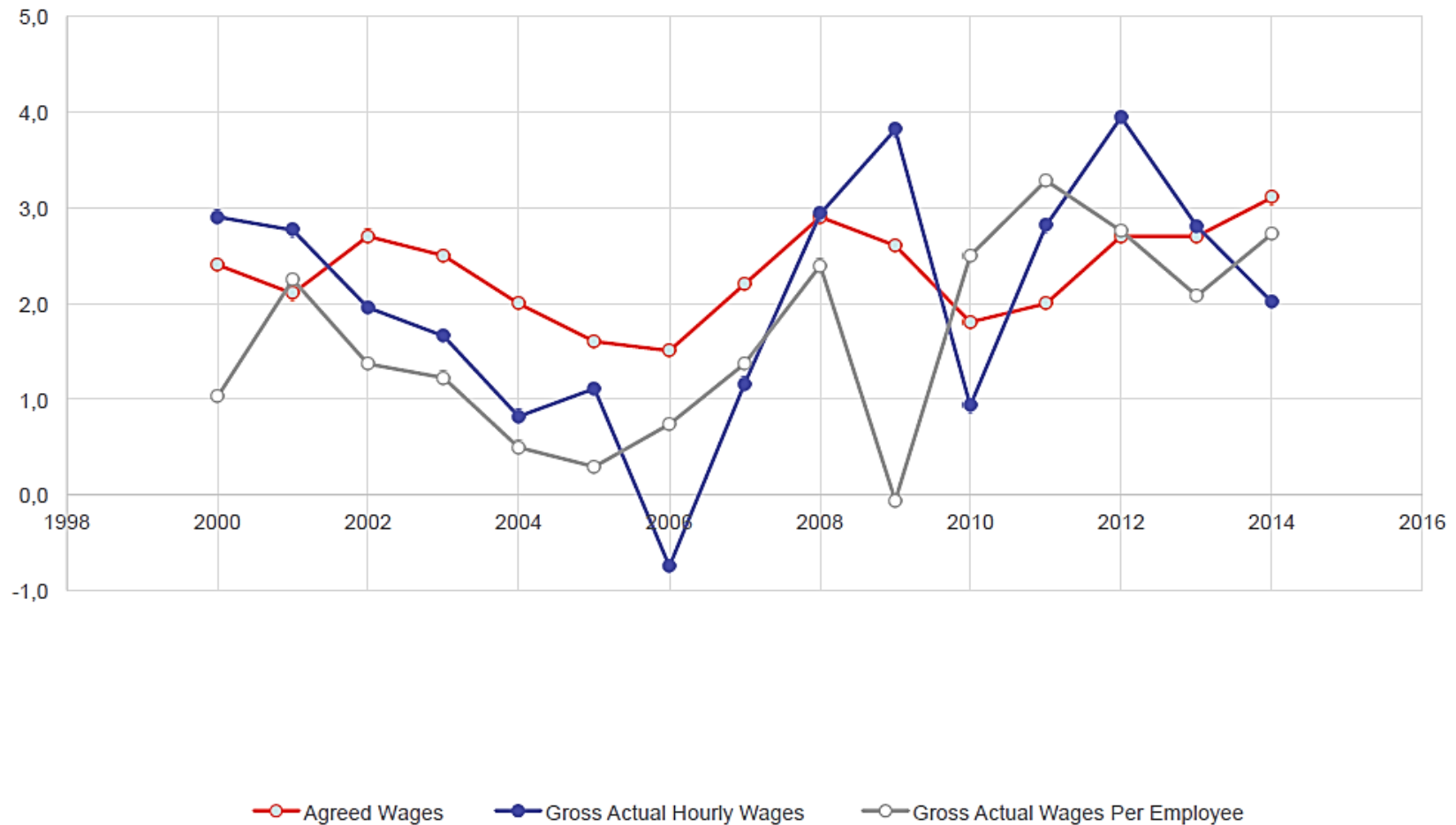
- **školsťvo:** regulované mzdy, ale nárast možností ako sa odchýliť na individuálnej úrovni (tzv. Akadémie, Academy Schools)
- **bankovníctvo:** najviac ovplyvnené krízou; v r. 2010 stále 5. najlepšie platený sektor (CEOs); rozdiely medzi m a ž, rozdiely podľa etnicity
 - Lloyds Banking Group 65:1 CEO-to-worker pay, až do 170:1
- **maloobchod:** veľká štvorka Tesco, Asda, Sainsbury's a Morrisons; najväčší podiel práce na polovičný úväzok; nízke mzdy; nízke pokrytie KZ

Nemecko

- koordinované trhové hospodárstvo
 - koordinácia miezd na sektorovej úrovni
 - relatívne nízke nerovnosti v odmeňovaní
- posilnená úloha štátu pri určovaní miezd
 - dôležitá úloha minimálnej mzdy
- po kríze posilnené sociálne partnerstvo a sociálny dialóg; soc. partneri významne prispeli k nárastu miezd v pokrízovom období
- ale! pokles pokrytia KZ a rozdielne nárasty miezd medzi sektormi (strojárstvo v súlade s infláciou a nárastom produktivity, iné sektory, najmä verejný, zaostávajú)

Nemecko

Nominal agreed and actual wages 2000-2014

Nemecko

NEROVNOSTI V ODMEŇOVANÍ

- **Privátne bankovníctvo:** zastaralý systém odmeňovania, koncentrácia zamestnancov vo vysokopříjmových kategóriách (outsourcing jednoduchších služieb), veľká časť zamestnancov nie je pokrytá KZ
- **školsťvo:** decentralizácia, KZ zvlášť pre *Länder*, rôzne mzdové skupiny zamestnancov → konflikt ako ich správne nastaviť
- **automobilový sektor:** decentralizácia KZ, pokels pokrytia (opting out), nerovnosti na základe rôzneho podielu zo zisku, mzdové prémie pre agentúrnych zamestnancov
- **maloobchod:** zastaralý systém odmeňovania a zaradenia do pracovných tried, veľké regionálne rozdiely v odmeňovaní, tlak na zníženie miezd pre pokladníkov a dokladačov tvaru – nespokojnosť odborov

Záver

- najväčšie nerovnosti v odmeňovaní: maloobchod
- školstvo naopak sektor s najrovnejšími mzdami vo všetkých krajinách
- dôležitá úloha sociálnych partnerov: KZ majú schopnosť ovplyvniť rovnosť/nerovnosť v odmeňovaní (príklad: Holandsko), no sektorové KZ nie sú štandardom vo všetkých krajinách (UK)
- Slovensko: KZ na sektorovej úrovni všeobecné → otázka do diskusie: dôležitosť jednotnej národnej politiky?

ĎAKUJEME ZA POZORNOST

maria.sedlakova@celsi.sk
monika.martiskova@celsi.sk
marta.kahancova@celsi.sk

CELSI

www.celsi.sk

CENTRAL
EUROPEAN
LABOUR
STUDIES
INSTITUTE